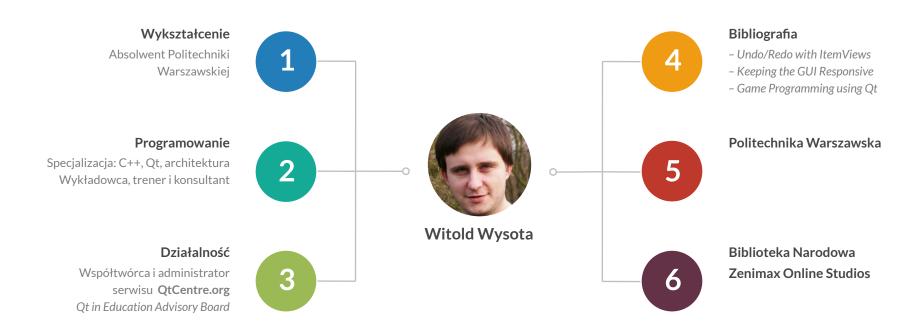

Zaawansowane programowanie w C++

Witold Wysota

Witold Wysota

Plan szkolenia

Podstawy

Przegląd mechanizmów wprowadzonych w nowych standardach C++

Algorytmy i iteratory

Programowanie uogólnione przy użyciu rozwiązań z biblioteki standardowej

Szablony, metaprogramowanie

Programowanie na szablonach, programowanie w czasie kompilacji

Pytania i podsumowanie

Wyjaśnienie nurtujących kwestii, odpowiedzi na pytania

Plan szkolenia

Podstawy

Przegląd mechanizmów wprowadzonych w nowych standardach C++

Algorytmy i iteratory

Programowanie uogólnione przy użyciu rozwiązań z biblioteki standardowej

Szablony, metaprogramowanie

Programowanie na szablonach, programowanie w czasie kompilacji

Pytania i podsumowanie

Wyjaśnienie nurtujących kwestii, odpowiedzi na pytania

Zagadka

```
void test(const char *);
void test(int);
int main() {
   test(NULL);
}
```


nullptr

- NULL
  - #define NULL 0
  - Możliwe inne implementacje (OL, nullptr, ...)
- nullptr
  - Wartość typu nullptr_t
  - Niejawnie konwertowalna do nullowego wskaźnika dowolnego typu
  - Jawnie oznacza nieprawidłowy wskaźnik a nie wartość '0' (typu int lub long)
  - Może zapobiec błędnemu wybraniu przeciążenia funkcji (int zamiast typ*)

Zagadka

typedef A B;

• Jaki typ zdefiniowaliśmy? A czy B?

using

- alias na istniejący typ
  - o odpowiednik typedef z wcześniejszych standardów
    - using stringvector = vector<string>;

- o pozwala na aliasowanie szablonów
  - template <typename T1, typename T2> class K {}; template <typename T1> using K_int = K<T1, int>;

template <typename T> class C {};
template <typename T> using mutable_C = C<std::remove_const<T>>;

- Składnia dużo przyjemniejsza niż typedef
- Aliasy szablonów nie podlegają mechanizmowi dedukcji
  - kompilator nigdy nie wydedukuje aliasu

Dziedziczenie metod

```
class Base {
public:
   void f(double, double) {}
   void f(double) {}
   void f(std::string) {}
};
class Derived : public Base {
public:
   void f(int) {}
};
Derived d;
d.f(2.0); // która metoda się wywoła?
```


Dziedziczenie metod

- C++ dziedziczy całe rodziny metod (wszystkie kandydatury na przeciążenia)
- Jeżeli klasa pochodna zawiera metodę o tej samej nazwie, tworzy ona nową rodzinę metod
  - W związku z tym metody z klasy bazowej o tej nazwie nie są widoczne
- Istnieje możliwość "zaimportowania" rodziny metod z klasy bazowej

```
class Derived : public Base {
public:
    using Base::f;
    void f(int) { }
};
```

Od C++11 da się w ten sposób (poprzez using) zaimportować konstruktory

Delegowanie konstruktorów

```
class Base {
public:
    Base(std::string) {}
};

class Derived : public Base {
public:
    Derived(std::string s) : Base(s) {}
};
```

 C++98 dopuszcza wywoływanie konstruktorów klasy bazowej w ramach listy inicjalizacyjnej konstruktora

Delegowanie konstruktorów


```
class Base {
public:
    Base(std::string) {}
};

class Derived : public Base {
public:
    Derived(std::string s) : Base(s) {}
    Derived(double) : Derived("s") {}
};
```

- C++11 dopuszcza wywoływanie <u>innych konstruktorów tej samej klasy</u>
- Uwalnia od konieczności posiadania dedykowanej metody inicjalizacyjnej

Inicjalizacja

Klasa k1(7, 8);

```
Klasa k1(7, 8);
```

Klasa k2(7);

```
Klasa k1(7, 8);
Klasa k2(7);
Klasa k3();
```

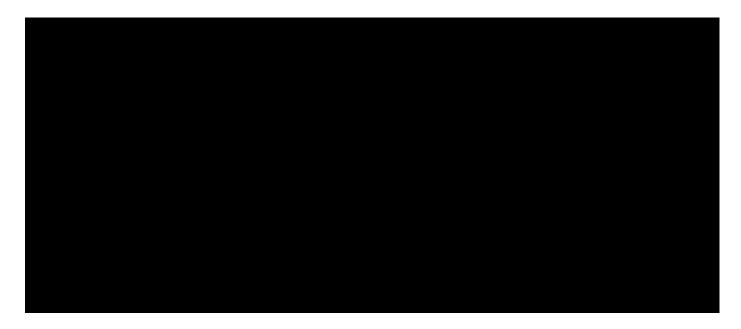
```
Klasa k1(7, 8);

Klasa k2(7);

Klasa k3();

W C++ wszystko, co wygląda jak deklaracja, jest deklaracją.
```

Sposoby inicjalizacji w C++

Podstawowe rodzaje inicjalizacji

Podstawowe rodzaje inicjalizacji

Podstawowe rodzaje inicjalizacji

```
// Zero init:
// ========

// - if T is a scalar, set to 0

// - if T is an array, each element is zero-inited

// - if T is a class, all base-classes and members are zero-inited
```

Inicjalizacja przez kopiowanie i wprost

```
// Copy init:
// -----
int a = 1 => [ 1 ]
int b = 2.3 => [ 2 ]
std::string s = "abc" => [ abc ]
// Direct init:
// -----
int a(1), int b(2.3), int c\{3\} \Rightarrow [1, 2, 3]
int d{2.3} // error: narrowing conversion of '2.3' from 'double' to 'int'
```

Inicjalizacja agregatów

Określona inicjalizacja

Inicjalizacja przez listę

```
=> [ 848, 0 ] // uninitialized
Array
Array{}
                                  => [ 0, 0 ]
Array = \{\}
                                  => [ 0, 0 ]
Array = \{1\}
                                  => [ 1, 0 ]
Array = \{1, 2\}
                                  => [ 1, 2 ]
                                  => \[ 3, 4 \]
Array\{3, 4\}
Vector(5)
                                  => [ 0, 0, 0, 0, 0 ]
                                  => [ 2, 2, 2, 2, 2 ]
Vector(5, 2)
Vector{5, 2}
                                  => [ 5, 2 ]
vector<float> { 1, 2.1, 3.2f } => [ 1, 2.1, 3.2 ]
vector<int> { 1, 2.1, 3.2f } // error: narrowing conversion...
vector<int> v = \{ 1, 2.1 \} // error: narrowing conversion...
```

Zmienne statyczne i globalne

```
// Static initialization (zero-init):
// -----
static struct { int i; } => [ 0 ]
static struct { int i = 4; } => [ 4 ]
```

- w ramach jednego pliku (jednostki translacyjnej) zmienne są inicjalizowane "od góry do dołu"
- kolejność inicjalizacji jednostek translacyjnych jest nieokreślona
- static initialization order fiasco

```
o static Foo f = g;  // a.cpp
static Foo g = Foo{...}; // b.cpp
```

- o jeśli a.cpp zainicjuje się przed b.cpp, to jest problem...
- o można obejść przez użycie funkcji ze zmienną statyczną

Lista inicjalizacyjna

std::initializer_list

- lekki obiekt, dający dostęp do listy elementów określonego typu
  - kopiowanie listy nie kopiuje jej zawartości

- tworzone przy użyciu nawiasów klamrowych
- { 1, 2, 3, 4, 5}
- { "abc", "def", "ghi", "jkl" }
- używane w kontekście konstruktorów i funkcji
  - dana funkcja przyjmuje std::initializer list<T>
- używane w kontekście definiowania zakresu dla for

Metody generowane przez kompilator

- Konstruktor domyślny
  - o Jeżeli nie zadeklarowano żadnego konstruktora
- Trywialny destruktor
- Konstruktor kopiujący
  - Gdy nie zadeklarowano operatora lub konstruktora przenoszącego
- Operator przypisania
  - jak wyżej
- Konstruktor przenoszący
  - o Gdy nie zadeklarowano destruktora, operatora ani konstruktora kopiującego, operatora przeniesienia
- Operator przeniesienia
  - o Gdy nie zadeklarowano destruktora, operatora ani konstruktora przypisania, konstruktora przenoszącego

Zasada 0

- Jeśli możesz uniknąć definiowania metod specjalnych, to ich nie definiuj
  - o jeśli typy składowych są poprawnie zdefiniowane, to kompilator zrobi, co trzeba
  - o dotyczy to również (jeśli nie przede wszystkim) destruktora
  - implementując (lub deklarując) niepotrzebnie metody specjalne, możesz negatywnie wpłynąć na wydajność

Zasada 5

- jeśli implementujesz jedną z metod specjalnych, zrób to też dla pozostałych
  - o metody specjalne mają ze sobą dużo wspólnego
  - o jeśli domyślne implementacje (np. konstruktora) nie wystarczają, prawdopodobnie pozostałe metody też trzeba zmienić

Klasa niekopiowalna

```
class Niekopiowalna {
public:
    Niekopiowalna();
private:
    Niekopiowalna(const Niekopiowalna &);
    Niekopiowalna& operator=(const Niekopiowalna &);
};
```

- Konstruktor kopiujący jest prywatny
- Nikt nie może utworzyć obiektu na podstawie takiego samego
- Dla porządku prywatny powinien być też operator przypisania

Klasa niekopiowalna


```
class Niekopiowalna {
public:
    Niekopiowalna();
    Niekopiowalna(const Niekopiowalna &) = delete;
    Niekopiowalna& operator=(const Niekopiowalna &) = delete;
};
```

 Metody, których nie chcemy są explicite oznaczone jako nieistniejące

Default, delete

- Dowolną metodę lub funkcję możemy oznaczyć jako skasowaną (= delete)
- Metody, które może wygenerować kompilator możemy oznaczyć jako domyślne (= default)

- Kod staje się bardziej czytelny
- Nie trzeba implementować ciała trywialnego konstruktora lub destruktora
- Możemy jawnie zabronić pewnych wywołań (np. specjalizacji szablonu)
  - o template<class U, class V> V convert(U) { ... }
    template<> X convert(Y) = delete;

Kontrola na poziomie kompilacji

- delete
- explicit
  - konstruktor konwertujący
  - konstruktor kopiujący
  - operatory konwersji
- specjalizacje szablonów
  - o delete
  - wystawienie innego (lub żadnego) API
  - koncepcje, SFINAE
  - asercja
- kontrola na poziomie kompilacji jest lepsza niż niezadeklarowanie metody
  - bo zaraz ktoś przyjdzie i ją dopisze...
  - o i nie doda nas do review...

static_assert

- assert() dokonuje sprawdzenia w trakcie działania programu
- static_assert() dokonuje ewaluacji podczas kompilacji
  - static_assert(sizeof(N) > 2, "N musi być większe niż 2")
  - static_assert(std::is_same(typename U::type, int), "U::type musi być typu int");
- Warunek musi być weryfikowalny podczas kompilacji
- Od C++14 można pominąć komunikat o błędzie

std::function


```
std::function<bool(int, int)> funkcja; // funkcja zwracająca bool i pobierająca int, int
   if (!funkcja)
       funkcja = [](int a, int b) \{ return a+b < 4; \};
   bool r = funkcja(3, 4);
struct K {
   K(){}
   void memFun(int arg) { std::cout << __FUNCTION__ << ": " << arg << std::endl; }</pre>
   double n;
};
std::function<void(K&, int)> funkcja = &K::memFun; // funkcja pobierająca K& oraz int
Kk;
funkcja(k, 42);
std::function<double(K&)> funkcja2 = &K::n; // funkcja pobierająca K& oraz int
double n = funkcja2(k);
funkcja = nullptr; // wyzerowanie funkcji
```

std::function

- owijka na funkcję
- Obsługiwane typy
  - Funkcja
  - Wyrażenie lambda i inne obiekty funkcyjne
  - Wskaźniki na metody klasy
  - Wskaźniki na pola klasy
  - Ogólnie na wszystko co da się zawołać przez std::invoke()
- Pozwala przechowywać, kopiować, wołać
- Próba wywołania pustego obiektu kończy się wyjątkiem std::bad_function_call

Kategorie wartości

kategorie wartości

W dużym uproszczeniu:

- **Ivalue** coś, co posiada adres
  - o funkcja
  - o obiekt
- **rvalue** coś, co nie posiada adresu
- xvalue obiekt kończący swój żywot
  - jego zasoby mogą zostać wykorzystane
- **prvalue** rvalue, który nie jest xvalue

rvalue

- right value historycznie wszystko co nie może się pojawić po lewej stronie operatora przypisania
  - obiekty tymczasowe
    - zwracane przez funkcje
    - związane z automatyczną konwersją typów
  - większość literałów (coś, co nie jest obiektem)
  - xvalue
- do rvalue można przypisać wyłącznie wyrażenia rvalue

Ivalue

- left value historycznie wszystko co może się pojawić po lewej stronie operatora przypisania
  - o Jeżeli da się pobrać adres wyrażenia, to wyrażenie to jest Ivalue
    - zmienne, funkcje, pola w klasie
  - Jeżeli typ wyrażenia jest referencją na Ivalue, to samo wyrażenie też jest Ivalue
- do Ivalue można przypisać zarówno wyrażenia Ivalue jak i rvalue

xvalue, glvalue, prvalue

- expring value
  - o biekt najczęściej pod koniec swojego życia, którego zasoby mogą zostać zabrane (wykorzystane)
  - o np. wynik wywołania funkcji, której zwracany typ jest referencją na rvalue
    - std::move(x)
  - wskaźnik na składową obiektu, jeżeli obiekt jest rvalue
  - operator warunkowy
    - a?b:c
- generalized Ivalue
- pure rvalue
  - o np. wynik wywołania funkcji, której zwracany typ nie jest referencją

Referencje Rvalue

- Pozwalają przedłużyć czas życia obiektów tymczasowych
  - o std::string str = "abc"; std::string && twice = str + str;
- Do funkcji można dodać przeciążenia gdzie jedno wiąże do Ivalue ref a drugie do rvalue ref
- Wykorzystanie w specjalny sposób obiektów, których nikt już nie potrzebuje
- Przed C++11: Kompilator stosował tę strategię niejawnie (copy elision)
- Od C++11: Możliwość użycia explicite

Zamiana na r-value reference

- Wybranie przez kompilator wariantu funkcji z referencją rvalue wymaga wartości rvalue
  - tylko rvalue można przypisać do rvalue

```
void fun(std::vector<int> && v) {}
std::vector<int> vec = { 1, 2, 3, 4, 5 };
fun(vec);
error: cannot bind rvalue reference of type 'std::vector<int>&&' to lvalue of type 'std::vector<int>'
```

- "Zwykłe" zmienne są przeważnie typu Ivalue
- Standard wprowadza funkcję pozwalającą zamienić Ivalue na rvalue

```
std::vector<int> vec = { 1, 2, 3, 4 };  // lvalue
std::vector<int> && rvec = std::move(vec);  // rvalue
```

Uwaga! std::move() nic nie przenosi i nie robi żadnej innej magii, po prostu zamienia na &&

Funkcje operujące na &&

- Znaczenie parametrów &&: "nikt tego nie używa, zrób z tym, co chcesz"
- Możliwość zabrania zawartości obiektu
- Obiekt powinno się zostawić w stanie "używalnym"

```
void fun(std::vector<int> && v) {
        std::vector<int> tmp;
        std::swap(tmp, v);
}

std::vector<int> vec = { 1, 2, 3, 4, 5 };
fun(std::move(vec));
std::cout << vec.size() << std::endl; // 0</pre>
```

Konstruktor przenoszący

- K(const K& other)
  - Utwórz mi obiekt identyczny z other, pozostaw other niezmienione (const)
- K(K&& other)
  - Utwórz mi obiekt wykorzystując other, którego nikt nie potrzebuje, możesz wykorzystać jego dane
- Dwie możliwości
  - Definiowany obok konstruktora kopiującego
    - wydajniejsze stworzenie obiektu w pewnych warunkach
  - Definiowany zamiast konstruktora kopiującego
    - gwarantuje zabranie danych z pierwotnego obiektu

Operator przeniesienia

- K& operator=(const K& other)
  - Zrób ze mnie kopię other, pozostaw other niezmienionym
- K& operator=(K&& other)
  - Zrób ze mnie other, wykorzystaj jego dane jeśli to możliwe, bo on zaraz umrze
- Dwie możliwości
  - Definiowany obok operatora przypisania
    - Zwiększenie wydajności przypisania jeśli ktoś powie, że można
  - Definiowany zamiast operatora przypisania
    - Przekazanie własności danych pomiędzy obiektami

```
struct Item {
    string name;
    double value;
};
struct Broadsword : Item {};
struct Shield : Item {};
double totalValue(const vector<Item *> &container);
void foo() {
    vector<Item *> inventory;
    inventory.push_back(new Broadsword);
    inventory.push_back(new Shield);
    cout << totalValue(inventory) << endl;</pre>
```

```
void foo() {
    vector<Item *> inventory;
    inventory.push_back(new Broadsword);
    inventory.push_back(new Shield);
    cout << totalValue(inventory) << endl;
    // release memory
    for (auto *p : inventory) {
        delete p;
    }
}</pre>
```

```
void foo() {
    vector<Item *> inventory;
    inventory.push_back(new Broadsword);
    inventory.push_back(new Shield);
    cout << totalValue(inventory) << endl;
    // release memory
    for (auto *p : inventory) {
        delete p;
    }
}</pre>
```

```
void foo() {
    vector<Item *> inventory;
    inventory.push_back(new Broadsword);
    inventory.push_back(new Shield);
    cout << totalValue(inventory) << endl;
    // release memory
    for (auto *p : inventory) {
        delete p;
    }
}</pre>
```

```
void foo() {
    vector<Item *> inventory;
    inventory.push_back(new Broadsword);
    inventory.push_back(new Shield);
    cout << totalValue(inventory) << endl;
    // release memory
    for (auto *p : inventory) {
        delete p;
    }
}</pre>
```

Właściciel odpowiada za usunięcie

```
User* getUser(const string &name);
bool logout(User* user);
```

- Czy te funkcje przekazują własność obiektu User?
- Czy getUser tworzy nowy obiekt czy tylko zwraca już istniejący?
- Jaki jest stan obiektu po zawołaniu logout?
- czasami informacja zaszyta jest w dokumentacji lub w kodzie źródłowym

```
User* getUser(const string &name); // transfers ownership to caller
```

Inteligentny wskaźnik

- komitet standaryzacyjny C++ zaleca, żeby do śledzenia własności danych ze sterty używać inteligentnych wskaźników
- obiekt, który zachowuje się jak wskaźnik
  - operator* wyłuskuje dane
    - auto data = *ptr;
  - o operator-> zwraca referencję na dane
    - ptr->performAction();
  - można przypisać do niego nullptr
    - ptr = nullptr;
  - o można sprawdzić, czy zawiera nienullową wartość
    - if (ptr) { ... }

std::unique_ptr<T>

- zawsze jest dokładnie jeden właściciel danych (stąd nazwa)
- zniszczenie wskaźnika usuwa posiadane przezeń dane (RAII)
- zrobienie kopii wskaźnika niedozwolone

```
#include <memory>

void foo() {
    vector<std::unique_ptr<Item> > inventory;
    inventory.push_back(std::make_unique<Broadsword>());
    inventory.push_back(std::make_unique<Shield>());
    cout << totalValue(inventory) << endl;
}</pre>
```

Tworzenie

• przypisanie danych do wskaźnika może nastąpić wyłącznie explicite

```
unique_ptr<X> ptr = new X;
auto ptr = unique_ptr<X>(new X);
unique_ptr<X> ptr(new X);
```

- od C++14 istnieje uniwersalna fabryka wskaźników (przeoczenie w C++11)
  - o do funkcji przekazujemy argumenty konstruktora typu X

```
auto ptr = std::make_unique<X>(arg1, arg2, ...);
```

Tablice

• do wskaźnika może być przypisana cała tablica elementów

```
std::unique_ptr<X[]> tab = std::make_unique<X[]>(5);
tab[1] = ...;
```

Przekazanie własności

własność danych może zostać przekazana z jednego wskaźnika do innego

```
std::unique_ptr<X> ptr = std::make_unique<X>();
std::unique_ptr<X> other = ptr;
std::unique_ptr<X> other = std::move(ptr);
assert(ptr == nullptr);
```

- zawsze dokładnie jeden wskaźnik jest właścicielem danych
- nie ma momentu, żeby dane były bez właściciela
- po przeniesieniu w starym wskaźniku nie ma danych (nullptr)
- nie ma fizycznie możliwości wykonania "kopii" wskaźnika

unique_ptr<T> w praktyce

- std::unique_ptr<User> getUser(const std::string &name);
  - o jawnie pokazuje, że wołający jest odpowiedzialny za zwolnienie obiektu
  - zapobiega błędom zignorowania wartości zwracanej z funkcji
  - o automatycznie zwolni pamięć po wyjściu z zakresu

```
auto user = getUser("maurycy"); // std::move nie jest potrzebne
```

- bool logout(std::unique_ptr<User> user);
  - o jawnie pokazuje, że funkcja przejmuje obiekt na własność
  - wołający traci dostęp do obiektu
  - o funkcja gwarantuje, że zwolni obiekt użytkownika

Jak <u>nie</u> przekazać własności?

- unique_ptr wykorzystywany tylko do modelowania własności
- przy braku przekazania własności używamy...

```
o zwykłego wskaźnika
  bool logout(User *user);
  std::unique_ptr<User> ptr = ...;
  logout(ptr.get());

o referencji
  bool logout(User &user);
  std::unique_ptr<User> ptr = ...;
  if (ptr) { logout(*ptr); }
```


Zwalnianie pamięci

- domyślnie unique_ptr niszczy obiekt poprzez operator delete
- własny sposób usuwania
  - o perator delete się nie nadaje (np. dane pochodzą z C)
  - o obiekt wymaga specjalnego potraktowania przy usuwaniu
  - o chcemy zrobić coś innego zamiast zniszczenia obiektu (np. oddać do puli)
- wskaźniki z różnymi rodzajami usuwania są niekompatybilne
  - o podajemy typ funkcji usuwającej jako drugi parametr szablonowy

Usuwanie - wskaźnik do funkcji


```
api* api_init();
void api_free(api *);

using ApiPtr = std::unique_ptr<api, void(*)(api*)>;

ApiPtr createApi() {
    return ApiPtr(api_init(), api_free);
}
```

Usuwanie - funktor


```
api* api_init();
void api_free(api *);
struct ApiDeleter {
    void operator()(api *a) { api_free(a); }
};
using ApiPtr = std::unique_ptr<api, ApiDeleter>;
ApiPtr createApi() { return ApiPtr(api_init()); }
```

std::shared_ptr<T>

G11

- zawsze jest przynajmniej jeden współwłaściciel danych
- zrobienie kopii współdzieli własność
- zniszczenie ostatniego współwłaściciela zwalnia pamięć

```
#include <memory>

void foo() {
    vector<shared_ptr<Product> > shoppingCart;
    shoppingCart.push_back(make_shared<Bread>());
    shoppingCart.push_back(make_shared<Butter>());
    cout << totalPrice(shoppingCart) << endl;
}</pre>
```

Tworzenie

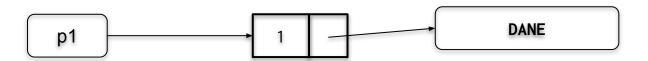

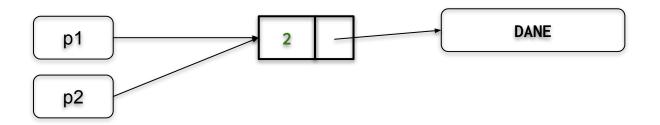
• przypisanie danych do wskaźnika może nastąpić wyłącznie explicite

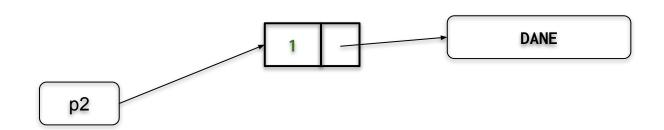
```
shared_ptr<X> ptr = new X;
auto ptr = shared_ptr<X>(new X);
shared_ptr<X> ptr(new X);
```

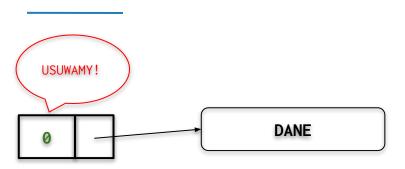
od C++11 istnieje uniwersalna fabryka wskaźników

```
auto ptr = std::make_shared<X>(arg1, arg2, ...);
```


p1 DANE

Funkcje

- API podobne do tego z unique_ptr (reset, release)
- własne mechanizmy zwalniania pamięci
- shared_ptr jest kopiowalny
- use_count()
  - o liczba referencji na dane
  - o w środowisku wielowątkowym nie należy ufać tej wartości

Promocja z unique_ptr

```
G11
```

```
unique_ptr<X> unique = make_unique<X>();
shared_ptr<X> shared = move(unique);
```

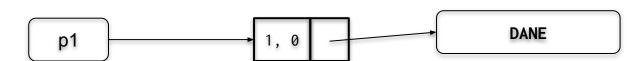

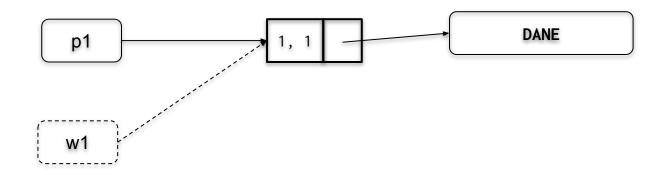
std::weak_ptr<T>

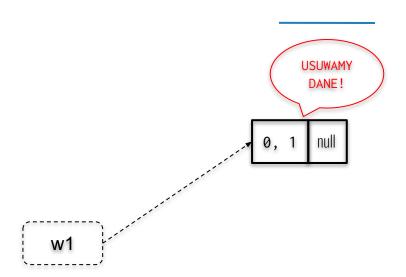

- tworzony z shared_ptr
- nie podbija liczby referencji na dane
- nie daje bezpośredniego dostępu do danych (*, ->)
- pozwala ponownie uzyskać shared_ptr

```
struct Person { std::vector<std::shared_ptr<class Object>> inventory; };
struct Object {
   std::weak_ptr<Person> owner;
};
```


Użycie weak_ptr<T>


```
std::shared_ptr<Person> matt = std::make_shared<Person>();
std::weak_ptr<Person> w_matt = matt;

// ...

std::shared_ptr<Person> matt = w_matt.lock(); // podbija referencję - uda się lub nie
if (matt) {
    matt->...
}
```

Dobry model obiektów w ogóle **nie dopuści** do (hipotetycznego) istnienia cyklu - weak_ptr nie jest tu rozwiązaniem tylko maskuje faktyczny problem

Praktyczne użycie weak_ptr<T>

```
std::shared_ptr<User> getUser(const std::string &name) {
    static std::map<std::string, std::weak_ptr<User>> cache;
    auto &ptr = cache[name];
    auto shared = ptr.lock();
    if (!shared) {
        shared = std::make_shared<User>(name);
        ptr = shared;
    }
    return shared;
}
```

unique_ptr czy shared_ptr?

Skoro shared_ptr sam wszystkiego pilnuje to najlepiej używać go wszędzie i zapomnieć o zarządzaniu pamięcią.

Prawda...?

unique_ptr czy shared_ptr?

```
auto process = [&] {
    for (size_t i = 0; i < iterations / thread_count; ++i) {</pre>
        for (auto &ptr : container) {
            ptr->doSomething();
};
auto process = [&] {
    for (size_t i = 0; i < iterations / thread_count; ++i) {</pre>
        for (auto ptr : container) {
            ptr->doSomething();
};
```

1k obiektów, 1M iteracji, 1 wątek:

(unique_ptr) Result: 12 ms
(shared_ptr reference) Result: 11 ms
(shared_ptr copy) Result: 10270 ms

1k obiektów, 1M iteracji, 10 wątków:

(unique_ptr) Result: 3 ms
(shared_ptr reference) Result: 4 ms
(shared_ptr copy) Result: 3317 ms

owner<T>

```
template <class T, class = typename std::enable_if<std::is_pointer<T>::value>::type>
using owner = T;
```

bool logout(owner<User*> user);

- jawne oznaczenie (konwencja), że funkcja przejmuje obiekt na własność
- kompilator dalej widzi to jako goły wskaźnik
- możliwość wychwycenia błędów narzędziami do statycznej analizy kodu

not_null<T*>

- wskaźnik, który nie dopuszcza do wartości nullptr
- podanie nullptr zasygnalizuje błąd lub spowoduje błąd kompilacji
- nie trzeba ręcznie sprawdzać wartości
- implementacja np. w bibliotece GSL (github.com/microsoft/GSL)

```
bool logout(not_null<User*> user) {
    user->last_seen = std::chrono::system_clock::now();
    return true;
}
```

Dedukcja

Dedukcja typu zmiennej

Dedukcja typów

auto var = <wyrażenie>

- używane gdy typ wyniku wyrażenia jest
  - nieistotny
  - trudny do odgadnięcia
  - niewygodny do zapisania
- słowu kluczowemu auto mogą towarzyszyć modyfikatory (const, &, *, itd.) pomagające w dedukcji

```
for (auto iter = container.begin(); iter != container.end(); ++iter) { ... }
```

```
• auto lambda = [...] (...) { ... }
```

Dedukcja typu zmiennej

Dedukcja typów

decltype(<wyrażenie>) var;

- dosłownie "typ taki jak wynik <wyrażenia>"
- wyrażenie nie jest wykonywane, sprawdzany jest tylko typ jego wyniku
  - o zmienna
  - wywołanie operatora
  - wywołanie funkcji
- przydatne gdy chcemy mieć dedukcję typu, ale bez inicjalizacji

```
decltype(f(0)) var;
// ...
var = f(42);
```

Dedukcja typu wyniku funkcji

Dedukcja typów

```
auto funkcja(...) -> decltype(<wyrażenie>) {...}
```

- auto nie dokonuje dedukcji typu
- typ wartości zwracany przez funkcję określany jest za pomocą decltype

```
auto findElem(const std::vector<T>& v, size_t which) -> decltype(v.begin()) {
    if (which < v.size())
        return v.begin()+which;
    return v.end();
}</pre>
```

Dedukcja typu wyniku funkcji

Dedukcja typów

```
auto funkcja(...) { ... }
```

- typ funkcji określany jest na podstawie operandu return
- ewentualne wywołania rekurencyjne nie mogą być przed pierwszym return
- wszystkie return muszą zwracać ten sam typ

```
auto funkcja(int a, int b) {
   if (a < 0 && b < 0)
      return std::min(a, b);
   if (a > 0 && b < 0)
      return a + b;
   return std::max(a, b);
}</pre>
```

Dedukcja typu klasy szablonowej


```
std::pair p = \{1, 2.0\};
```

- Dedukcja parametrów klasy szablonowej na podstawie wywołania konstruktora
- Niejasny zapis typu
  - std::pair<int, double> vs std::pair
- Możliwy zapis:
  - $\circ$ std::pair p = {1, 2.0};

Almost-Always-Auto

Jak używać auto

- Preferowanie dedukowanych typów nad jawnie określonymi
- Używanie auto, decltype, decltype(auto)
- Tworzenie kodu dopasowanego do interfejsu a nie implementacji

- Jeżeli typ ma <u>podażać</u> za zmianami w kodzie, polegamy na <u>dedukcji</u>
   auto a = init;
- Jeżeli typ ma być <u>niezmienny</u>, polegamy na <u>jawnym określeniu</u>
   auto b = Type{ init };
   Type c{ init };

Uniwersalne referencje

Gdy zmienna lub parametr jest zadeklarowana jako typ $\mathbf{T} \& \&$ dla pewnego **dedukowanego** typu $\mathbb{T}$, zmienna lub parametr jest określana mianem *uniwersalnej referencji*.

- Rzeczywisty typ uniwersalnej referencji zależy od wyrażenia, którym jest inicjowana
  - o referencja na Ivalue gdy inicjowana przez Ivalue
  - o referencja na rvalue gdy inicjowana przez rvalue
- Wynika to wprost z zasad sklejania referencji
  - ο A& & => A&
  - A& && => A&

  - A&& && => A&&

std::forward

```
template<class S> S&& forward(typename remove_reference<S>::type& a) {
    return static_cast<S&&>(a);
}
```

std::forward<int>

```
template<int> int&& forward(int& a) {
    return static_cast<int&&>(a);
}
```

std::forward<int&>

```
template<int&> (int&) && forward(int& a) {
    return static_cast<(int&) &&>(a);
}
```


std::forward<int&>

```
template<int&> int& forward(int& a) {
    return static_cast<int&>(a);
}
```

std::forward<int&&>

```
template<int&&> (int&&)&& forward(int& a) {
    return static_cast<(int&&)&&>(a);
}
```


std::forward<int&&>

```
template<int&&> int&& forward(int& a) {
    return static_cast<int&&>(a);
}
```

Wyrażenia lambda

Wyrażenia lambda

Wyrażenie lambda definiuje *domknięcie* - anonimową funkcję, która przechowuje dane ze swojego środowiska, które są jej potrzebne do obliczeń

- Można ją przypisać do zmiennej (najczęściej auto)
- Można jej używać jak funkcji
- Realizacja przez obiekt funkcyjny (lambda to klasa a nie funkcja)

Lambda - składnia

```
[przechwycenia] ( parametry ) { ciało funkcji }
auto fun = [] (int a, int b) { return a > b; };
bool res = fun(2, 1);
std::vector<int> vec;
int cnt = std::count_if(vec.begin(), vec.end(), [](int v) { return v < 0; });</pre>
```

Lambda - przechwycenia

```
[przechwycenia] ( parametry ) { ciało funkcji }
```

Przechwycenia:

- =
- &
- nazwa_zmiennej
- &nazwa_zmiennej
- definicje rozdzielone przecinkami
  - o [&x, =] x przez referencję, wszystko inne przez wartość
  - [this] this przez wartość (od C++20 '=' nie obejmuje 'this')

- wszystko przez wartość (kopia)
- wszystko przez referencję
- pojedyncza zmienna przez wartość
- pojedyncza zmienna przez referencję

Przechwycenia - przykład

```
unsigned val = 1;
std::generate_n(output.begin(), 10, [&val]() { return val++; });
```

Lambda - realizacja

```
auto lambda = [x, y, &z](int a, int b) {
  return x+y+z-a-b;
};
lambda(1, 2);
```

```
class FunObj {
public:
FunObj(int _x, int _y, int &_z)
 : x(_x), y(_y), z(_z) {}
 int operator()(int a, int b) const {
   return x+y+z-a-b;
private:
int x, y, &z;
};
auto funobj = FunObj(x, y, z);
funobj(1, 2);
```


Lambda - Przechwytywanie wyrażeń @14

C++11

 [=,&v], [v,&], ...
 przechwytywanie przez wartość lub referencję istniejących zmiennych

 C++14

 [&r = z, x = 7, ptr = std::move(o)]
 deklaruje zmienne jako auto
 przypisuje im wyniki wyrażeń

```
std::unique_ptr<Object> ptr = ...;
std::function<void(void)> f = [ o = std::move(ptr)]() { consume(o.get());
};
// ...
f();
```

Generalizacja wyrażeń lambda

Dedukcja typów

```
[](auto v1, auto v2) { ... }
```

- zasadniczo działa identycznie jak szablon:
  - o template<class U, class T1, class T2> U funkcja(T1 v1, T2 v2)
- pozwala na stworzenie rodziny funkcji, które działają dla dowolnych danych zgodnych ze składnią ciała funkcji

```
auto l = [] (auto v1, auto v2) { return std::min(v1, v2); }
```

• 1 można zawołać na czymkolwiek, co posiada przeładowanie std::min()

Lambda w C++20

```
[przechwycenia] <specyfikacja typów> ( parametry ) { ciało funkcji }
auto min_cpp17 = [](auto left, auto right) { // left i right mogą być różnych typów
    return left < right ? left : right;
};
auto min_cpp20 = [] <typename T> (T left, T right) { // left i right są tego samego typu
    return left < right ? left : right;
};</pre>
```

auto w C++20

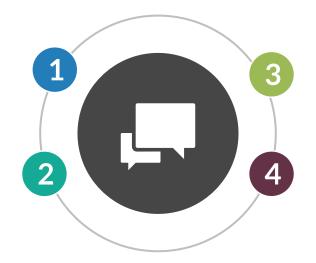
Plan szkolenia

Podstawy

Przegląd mechanizmów wprowadzonych w nowych standardach C++

Algorytmy i iteratory

Programowanie uogólnione przy użyciu rozwiązań z biblioteki standardowej

Szablony, metaprogramowanie

Programowanie na szablonach, programowanie w czasie kompilacji

Pytania i podsumowanie

Wyjaśnienie nurtujących kwestii, odpowiedzi na pytania

Co to jest za algorytm?

```
void algorithm1(int n, int t[])
  for(int i=0; i<n; i++) {</pre>
     int k=i;
     for(int j=i+1; j<n; j++)</pre>
        if(t[j]<t[k]) k=j;
     int tmp = t[k];
     t[k] = t[i];
     t[i] = tmp;
```

Co to jest za algorytm?

```
void algorithm1(auto from, auto to)
{
    for (; from != to; ++from) {
        auto iter = std::min_element(from, to);
        std::iter_swap(from, iter);
    }
}
```


Porównanie - selection sort

```
void selection_sort(int n, int t[])
                                           void selection_sort(auto from, auto to)
  for(int i=0; i<n; i++) {</pre>
                                              for (; from != to; ++from) {
     int k=i;
                                                  auto iter = std::min element(from, to);
     for(int j=i+1; j<n; j++)</pre>
                                                   std::iter swap(from, iter);
        if(t[j]<t[k]) k=j;</pre>
     int tmp = t[k];
     t[k] = t[i];
     t[i] = tmp;
```

Co to jest za algorytm?

```
void algorithm2(int n, int arr[])
   for (int i = 1; i < n; i++) {
       int key = arr[i];
       int j = i - 1;
       while (j >= 0 && arr[j] > key)
           arr[j + 1] = arr[j];
           j = j - 1;
       arr[j + 1] = key;
```

Co to jest za algorytm?

```
void algorithm2(auto from, auto to)
   for (auto curr = from; curr != to; ++curr) {
       auto position = std::upper bound(from, curr, *curr);
       std::rotate(position, curr, curr+1);
                                Start
                                                                           End
```

Porównanie - insertion sort

```
void insertion_sort(int n, int arr[])
  for (int i = 1; i < n; i++) {
      int key = arr[i];
      int j = i - 1;
      while (j >= 0 && arr[j] > key)
          arr[j + 1] = arr[j];
          j = j - 1;
       arr[i + 1] = key;
```

```
void insertion_sort(auto from, auto to)
{
   for (auto curr = from; curr != to; ++curr) {
      auto position = std::upper_bound(from, curr, *curr);
      std::rotate(position, curr, curr+1);
   }
}
```

Quicksort?

Algorytmy

- all_of, any_of, none_of
- for_each_n (C++17)
- find if not
- copy if
- copy_n
- move
- sample (C++17)

wybiera losowy element z zakresu

- is partitioned
- partition copy
- partition point
- is sorted
- is sorted until
- minmax
- minmax element
- clamp (C++17)
- iota

wypełnia zakres kolejnymi wartościami

przycina wartość do zakresu

reduce, transform_reduce (C++17)

- destroy at
- destroy_n (C++17)

destroy (C++17.

wywołuje destruktor obiektu

All_of, any_of, none_of

```
bool all_positive = std::all_of(v.begin(), v.end(), [](int a) { return a >0; });
```

- Sprawdza czy wszystkie, chociaż jedna czy żadna z wartości zakresu spełnia określony predykat
- Wykonanie kończy się jak tylko znany będzie wynik (np. po pierwszej wartości niespełniającej kryterium dla all_of)

Count, count_if

```
size_t cnt_fives = std::count(v.begin(), v.end(), 5);
size_t cnt_pos = std::count_if(v.begin(), v.end(), [](int a) { return a > 0; });
```

- zlicza, ile elementów zakresu spełnia dany predykat
- złożoność liniowa

Find, find_if, find_if_not

```
T::iterator found = std::find(v.begin(), v.end(), 5);
T::iterator found2 = std::find_if(v.begin(), v.end(), [](int a) { return a > 0; });
T::iterator fnot = std::find_if_not(v.begin(), v.end(), [](int a) { return a <= 0; });</pre>
```

- znajdują pierwsze wystąpienie wartości lub wartość spełniającą predykat
- zwracają iterator na znaleziony element
- przy braku dopasowania zwracają koniec zakresu (iterator poza ostatni element)

Copy, copy_if, copy_n

```
std::copy(v.begin(), v.end(), dest.begin());
std::copy_n(v.begin(), 5, dest.begin());
std::copy_if(v.begin(), v.end(), dest.begin(), [](int a) { return a > 0; });
```

- kopiują zakres elementów (bezwarunkowo lub wg predykatu) do innego iteratora
- dwa pierwsze parametry (iteratory lub rozmiar) określają zakres elementów do skopiowania
- trzeci parametr (iterator) określa miejsce docelowe
- użyteczne przy wykorzystaniu adapterów iteratorów
- jest też std::move

Remove, remove_if

```
T::iterator iter = std::remove(v.begin(), v.end(), 5);
T::iterator iter = std::remove_if(v.begin(), v.end(), [](int a) { return a > 0; });
```

- Usuwają elementy z zakresu
- Zwracają iterator na pierwszy element poza nowym zakresem
- Nie usuwają (fizycznie) elementów z kolekcji
  - o trzeba np. wywołać erase()

Transform, generate, iota, accumulate

```
std::transform(v.begin(), v.end(), strings.begin(), [](int a) { return std::to_string(a); });
std::generate(v.begin(), v.end(), [val=0]() mutable { return val++; });
std::iota(v.begin(), v.end(), 0);
```

- transform
  - Wykonuje jednoargumentowy operator na każdym elemencie zakresu i zapisuje wynik w iteratorze
- generate
  - o Dla każdego elementu zakresu przypisuje wartość wynikającą z funkcji generatora
- iota
  - Wypełnia zakres elementów sekwencją wzrastających wartości począwszy od wartości ostatniego parametru wywołania

Transform, generate, iota, accumulate

```
size_t sum = std::accumulate(v.begin(), v.end(), 0u);
size_t product = std::accumulate(v.begin(), v.end(), 1u, [](size_t result, int next) { return result*next; });
```

- Wykonuje operator+() na zakresie elementów i zbiera wynik agregując go z wartością ostatniego parametru
- Wykonuje podany operator dwuargumentowy na zakresie elementów i zbiera wynik poczynając od wartości ostatniego parametru

Random_shuffle, shuffle,

```
std::random_device rd;
std::mt19937 gen(rd());
std::shuffle(v.begin(), v.end(), gen);
```

Wykonuje losową permutację elementów zakresu korzystając z podanego generatora losowości

Sort, lower_bound, upper_bound

```
std::sort(v.begin(), v.end());
std::sort(v.begin(), v.end(), [](int a, int b) { return a > b; });
T::iterator iter = std::lower_bound(v.begin(), v.end(), 5);
T::iterator iter = std::upper_bound(v.begin(), v.end(), 5);
T::iterator iter = std::lower_bound(v.begin(), v.end(), 5, std::greater);
T::iterator iter = std::upper_bound(v.begin(), v.end(), 5, std::greater);
```

- Sortuje zakres elementów poprzez operator<() lub podany operator dwuargumentowy
  - std::less, std::greater
- *_bound: zwracają iterator na element posortowanego zakresu, gdzie trzeba wstawić podaną wartość, żeby zakres dalej był posortowany
- lower_bound zwraca miejsce najbardziej z lewej strony
- upper_bound zwraca miejsce najbardziej z prawej strony

Policz mniejsze od zera i nieparzyste

```
size_t count_odd_neg = std::count_if(i1, i2, [](auto v) { return v < 0 \& v \%2 == 1; });
auto neg = [](auto v) \{ return v < 0; \}; auto odd = <math>[](auto v) \{ return v % 2 == 1; \};
auto both = [](auto p1, auto p2) {
    return [p1, p2](auto v) { return p1(v) && p2(v); };
};
size_t c_o_n = std::count_if(i1, i2, both(neg, odd));
auto lessThanX = [](auto x) \{
    return [x](auto v) { return v < x; };</pre>
};
std::count_if(i1, i2, both(lessThanX(5), odd));
```


Iterator

Operacyjne wzorce projektowe

Zastosowania

- o dostęp do zawartości złożonego obiektu bez ujawniania jego wewnętrznej struktury
- o możliwość jednoczesnego przechodzenia przez agregat przez kilka źródeł
- o uproszczenie interfejsu agregatu
- o możliwość wielokrotnej iteracji po agregacie
- o możliwość zróżnicowania sposobu przejścia przez agregat (np. przeglądanie drzewa wszerz lub wgłąb) bez modyfikacji interfejsu agregatu

Realizacja

- o kursor stan przejścia wyniesiony jest poza kontener
- o iterator zewnętrzny (aktywny) użytkownik kontroluje proces iteracji
  - for(auto iter = std::begin(v); iter != std::end(v); std::advance(iter, 1)) { ... }
  - for(auto item: v) { ... }
- o iterator wewnętrzny (pasywny) iterator kontroluje proces iteracji i wywołuje zleconą funkcję
  - std::for_each(std::begin(v), std::end(v), [](auto item) { ... });

```
int tablica[] = { 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 };
                                                    template<typename T> class Tab {
int* b = tablica; // &tablica[0]
                                                      public:
int* e = tablica+10; // &tablica[10]
                                                       const T* begin() const { return m_data; }
                                                       const T* end() const { return m_data+42; }
std::for_each(b, e, [](int v) {
                                                      private:
  std::cout << v << std::endl;</pre>
                                                       T m_data[42];
});
                                                      };
                     5
                        6
                                 9
                                                      Tab<double> t;
                                                      // ...
```

for(const double v: t) { ... }

Rodzaje iteratorów

- InputIterator
  - ForwardIterator
    - reference operator*() const
    - pointer operator->() const
    - iterator& operator++()
    - iterator operator++(int)
    - operator==(iterator) const
    - operator!=(iterator) const
  - BidirectionalIterator
    - iterator& operator--()
    - iterator operator--(int)
  - RandomAccessIterator
    - swobodny dostęp
  - ContiguousIterator (C++20)
- OutputIterator
  - o pozwala na zapis do wskazywanego obiektu

Adaptery iteratorów

- reverse_iterator
  - make_reverse_iterator
- move_iterator
  - make_move_iterator
- back_insert_iterator
  - back_inserter
- front_insert_iterator
  - front_inserter
- insert_iterator
  - inserter

```
#include <algorithm>
#include <iterator>
#include <iostream>
#include <vector>
                                                             iterator
                                      zakres
                                                                                           predykat
                                                            wyjściowy
int main() {
   std::vector<int> v = \{ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 \};
   std::vector<int> odd;
   std::copy_if(v.begin(), v.end(), std::back_inserter(odd), [](int e) { return e % 2; });
   std::copy(odd.begin(), odd.end(), std::ostream_iterator<int>(std::cout, " ")); std::cout << '\n';</pre>
   return 0;
```

Funkcje związane z iteratorem

std::begin()

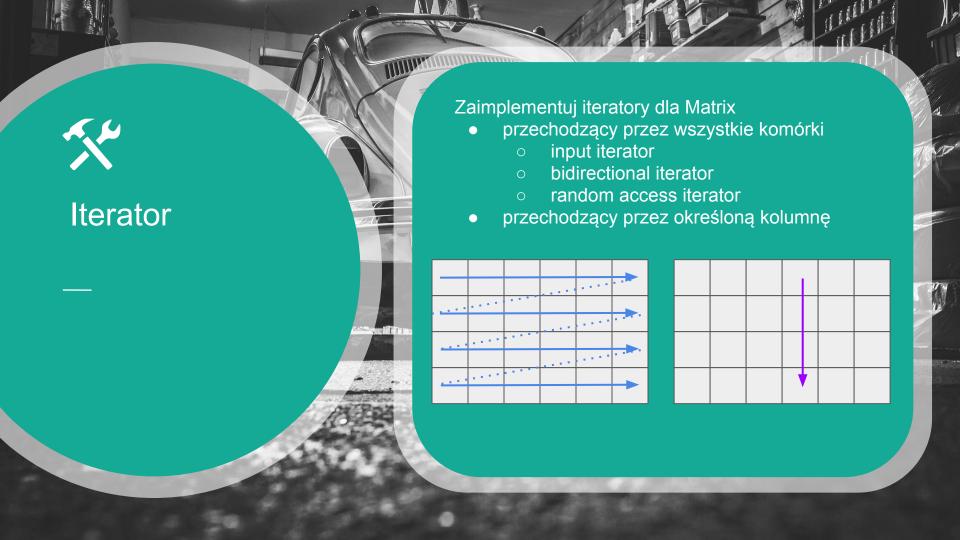
std::end()

std::advance()

std::distance()

Implementacja iteratora

- std::iterator pomocnicza klasa szablonowa
  - o using
    - iterator_category
      - input_iterator_tag
      - output_iterator_tag
      - forward_iterator_tag
      - bidirectional_iterator_tag
      - random_access_iterator_tag
      - contiguous_iterator_tag (C++20)
    - value_type
    - difference_type
    - pointer
    - reference
  - odpowiednie metody
- ew.std::begin(), std::end(), itd.
- std::iterator_traits

Zakresy

Jak przeiterować przez tablicę elementów?

```
int tab[10];

for(size_t i = 0; i < 10; ++i) {
    use(tab[i]);
}

for(Ptr iter = tab; iter < tab+10; ++iter) {
    use(*iter);
}</pre>
```

Zakresowe for


```
for ( deklaracja : wyrazenie) {
  równoważne:

{
   auto __expr = wyrazenie;
   for (auto __start = begin(__expr), __end = end(__expr); __start != __end; ++__start) {
     deklaracja = *__start;
     { }
   }
}
```

Zakresowe for

- Lukier składniowy na pętlę for
- Deklaracja zmiennej często jest typu auto
- Deklaracja powinna mieć kwalifikator const
- Nie wolno modyfikować kontenera, po którym się chodzi
  - o można modyfikować zawartość elementów

Przejście po jednym słowie ze stringa

```
std::string_view text;
for (auto iter = text.begin(); iter != text.end() && *iter != ' '; ++iter)
{
    putchar(*iter);
}
```

```
struct WordView {
    std::string_view m_v;
    WordView(std::string_view v) : m_v(v) {}
    const char *begin() const { return std::data(m_v); }
    const char *end() const {
        // ???
}
```

};

Zakresowe for w C++17


```
for (auto from = c.begin(), auto to = c.end(); from != to; ++from) {
    auto&& elem = *from;
    body(elem);
}
// typy "from" i "to" mogą się różnić!
```

for ze strażnikiem

```
struct WordView {
    std::string_view m_v;
    WordView(std::string_view v) : m_v(v) {}
    const char *begin() const { return std::data(m_v); }
    struct sentinel_t {};
    sentinel_t end() const { return {}; }
    friend bool operator!=(const char *v, WordView::sentinel_t) {
        return *v != '\0' && *v != ' '; // simplification! sv may not be \0 terminated!
    }
};
```

Zakres

- para iterator + strażnik
- iterator jest bardzo dobrym strażnikiem

Algorytmy

```
std::vector v = {10, 15, -4, 8, 0, 2, 8, 1, 21};
std::sort(v.begin(), v.end());
```

Algorytmy działające na zakresach

```
#include <algorithm>

std::vector v = {10, 15, -4, 8, 0, 2, 8, 1, 21};
std::ranges::sort(v);
```

```
struct Person {
    enum class Gender { Female, Male };
    string name;
    Gender gender{Gender::Female};
    unsigned short age{};
```

};

Znajdź liczbę Piotrów

```
auto nameIsPiotr = [](const auto &e) { return e.name == "Piotr"; };
const auto cnt = std::count_if(v.begin(), v.end(), nameIsPiotr);

const auto cnt = std::ranges::count if(v, nameIsPiotr);
```

Odwzorowania (projections)

```
{ile} count({zakres}, {wartość}, {odwzorowanie})

auto projection = [](const auto &e) { return e.name; };

const auto cnt = std::ranges::count(v, "Piotr", projection);
```

Odwzorowania (projections)

```
const auto cnt = std::ranges::count(v, "Piotr", &Person::name);
```

Odwzorowanie może być czymkolwiek, co da się wywołać przez std::invoke()

- funkcja/obiekt funkcyjny
- wskaźnik na metodę klasy
- wskaźnik na polę klasy

Ekspresja

```
auto nameIsPiotr = [](const auto &e) { return e.name == "Piotr"; };
const auto cnt = std::ranges::count_if(v, nameIsPiotr);

const auto cnt = std::ranges::count(v, "Piotr", &Person::name);
```

Posortuj pojemnik wg wieku

```
auto lessThanByAge = [](const auto &e1, const auto &e2) {
    return e1.age < e2.age;
};
std::sort(v.begin(), v.end(), lessThanByAge);</pre>
```

Posortuj pojemnik wg wieku

```
auto lessThanByAge = [](const auto &e1, const auto &e2) {
    return e1.age < e2.age;
};
std::ranges::sort(v, lessThanByAge);</pre>
```

Posortuj pojemnik wg wieku (odwzorowanie)

```
std::ranges::sort(v, std::less<>{}, &Person::age);
```

Znajdź kobietę

```
auto isFemale = [](const auto &e) {
    return e.gender == Person::Gender::Female;
};
auto iter = std::find_if(v.begin(), v.end(), isFemale);
```

Znajdź kobietę

```
auto iter = std::ranges::find(v, Person::Gender::Female, &Person::gender);
```

- odwzorowanie zwraca płeć
- algorytm zwraca element właściwego pojemnika (Person)

Policz sumę wieku wszystkich osób

RANGE-V3

```
auto sum = ranges::accumulate(v, 0u, std::plus<>{}, &Person::age);
```

Policz sumę wieku kobiet

Problemy z algorytmami STL

- algorytmy słabo się komponują
  - o po każdym kroku trzeba robić kolejny pojemnik z wynikami pośrednich obliczeń

Adaptery

```
struct Person {
  enum class Gender { Female, Male };
  string name;
  Gender gender{Gender::Female};
  unsigned short age{};
};
auto isFemale = [](const auto &p) {
  return p.gender == Person::Gender::Female;
};
auto women = ranges::views::filter(v, isFemale);
auto sum = ranges::accumulate(women, Ou, std::plus<>{}, &Person::age);
```

Adaptery

```
struct Person {
  enum class Gender { Female, Male };
  string name;
  Gender gender{Gender::Female};
  unsigned short age{};
};
auto isFemale = [](const auto &p) {
  return p.gender == Person::Gender::Female;
};
auto women = std::ranges::views::filter(v, isFemale);
                                                               STD::RANGES
const auto sum = std::accumulate(women.begin(), women.end(), 0u,
  [](auto result, const auto &p) { return result + p.age; });
```

Widoki

- fabryki
  - o tworzą nowe widoki
- adaptery
  - dostosowują istniejące widoki

Totolotek

```
std::mt19937 rd{std::random_device{}()};
std::array<int, 6> out;
auto in = std::ranges::views::iota(1, 50);
std::ranges::sample(in, out.begin(), 6, rd);
```

Leniwość widoków

- widoki wykonują pracę dopiero wtedy, gdy ktoś poprosi o kolejny element
  - o iota(x) generuje kolejne wartości od x do nieskończoności
  - nie ma to nic wspólnego ze współprocedurami (coroutines)
- dwa sposoby użycia adapteru
  - nałożyć na istniejący widok
    - auto women = std::ranges::views::filter(all_people, isFemale);
  - o traktować jako funkcję modyfikującą dowolny widok
    - auto woman_filter = std::ranges::views::filter(isFemale);

Suma lat kobiet do emerytury

```
namespace rv = std::ranges::views;
auto women = rv::filter(isFemale);
auto until_retirement = rv::transform([](const auto &p) { return 60-p.age; });
auto w_u_r = until_retirement(women(v));
auto sum = std::accumulate(
    std::ranges::begin(w_u_r),
    std::ranges::end(w_u_r),
    0u
); // co z kobietami starszymi niż 60?
```

Suma lat kobiet do emerytury

```
namespace rv = std::ranges::views;
auto women = rv::filter(isFemale);
auto until_retirement = rv::transform([](const auto &p) { return 60-p.age; });
auto before_retirement = rv::filter([](const auto &p) { return p.age < 60; });</pre>
auto w_u_r = until_retirement(before_retirement(women(v)));
auto sum = ranges::accumulate(w_u_r, 0u); // range-v3
auto cnt = std::ranges::distance(w_u_r);
auto avg = cnt ? sum * 1.0 / cnt : 0.;
```

Składanie widoków

```
last(middle(first(v))) -> v | first | middle | last
```

Składanie widoków

```
using namespace std::ranges::views;
auto is woman = filter([](const auto& p) { return p.gender == Person::Gender::Female; });
auto is_before_retirement = filter([](const auto& p) { return p.age < 60; });</pre>
auto years_until_retirement = transform([](const auto& p) { return 60 - p.age; });
auto sum = ranges::accumulate(v|is_woman|is_before_retirement|years_until_retirement, 0u);
auto final view = v
                  | is_before_retirement
                  | years until retirement;
auto sum = std::accumulate(final_view.begin(), final_view.end(), 0u);
```

Plan szkolenia

Podstawy

Przegląd mechanizmów wprowadzonych w nowych standardach C++

Algorytmy i iteratory

Programowanie uogólnione przy użyciu rozwiązań z biblioteki standardowej

Szablony, metaprogramowanie

Programowanie na szablonach, programowanie w czasie kompilacji

Pytania i podsumowanie

Wyjaśnienie nurtujących kwestii, odpowiedzi na pytania

Problem

Jak stworzyć funkcję, która zwraca mniejszą z dwóch liczb?

Jak stworzyć funkcję, która zwraca mniejszą z dwóch liczb?

C radzi sobie poprzez makro:

```
#define min(a, b) (a < b ? a : b)
```

Problem:

```
m = min(fun(42), fun(58));
```

fun() o niższym wyniku wywoła się dwa razy!

Problem

Jak stworzyć funkcję, która zwraca mniejszą z dwóch liczb?

```
Zdefiniujmy funkcję!
int min(int a, int b) { return a < b ? a : b; }</pre>
Co z wcześniejszym problemem?
auto a = min(fun(42), fun(58)); // fun() o niższym wyniku wywoła się raz
Sukces! Czy nie?
auto a = min(4.5, 5.7);
std::cout << a << endl; // wynik to '4'
min() rzutuje argumenty na int! co więcej, zwraca int!
```

Problem

Jak stworzyć funkcję, która zwraca mniejszą z dwóch liczb?

Należy zdefiniować rodzinę funkcji (przeciążenia)

```
int min(int a, int b)
float min(float a, float b)
double min(double a, double b)
uint64_t min(uint64_t a, uint64_t b)
{ return a < b ? a : b; }
float min(int a, int b)
{ return a < b ? a : b; }
float min(int a, int b)
{ return a < b ? a : b; }
float min(int a, int b)
{ return a < b ? a : b; }</pre>
```

- Kompilator dobiera odpowiednie przeciążenie na podstawie parametrów.
- Jeżeli przeciążenie nie istnieje, zwróci błąd
  - o np. podaliśmy dwa niekompatybilne typy do min()

Szablony

Szablony funkcji

- wzorzec klasy, funkcji lub zmiennej, który może zostać wykorzystany przez kompilator do utworzenia prawdziwej klasy, funkcji lub zmiennej
- parametryzowany typami, wartościami lub szablonami

```
template<typename T>
const T& min(const T& a, const T &b) { return a < b ? a : b; }</pre>
```

Szablony funkcji

Szablony funkcji

- szablon funkcji to nie funkcja tylko ogólny opis algorytmu
- narzędzie do generowania funkcji
- deklaracja szablonu bierze udział w rozwiązywaniu przeciążeń funkcji
- jeżeli kompilator wybierze szablon, będzie potrzebował jego ciała, żeby wyprodukować funkcję

- lista parametrów szablonu funkcji
  - lista parametrów szablonu
  - o lista parametrów funkcji
- T jest zastępnikiem jakiegoś typu, który zostanie określony przez kompilator podczas kompilacji

```
lista parametrów szablonu

template <typename T>
const T& min(const T &a, const T &b) {
    // ...
}

lista parametrów funkcji
```

Szablony funkcji

Instancjacja szablonu

- generacja definicji funkcji z szablonu nazywa się instancjacją szablonu
- definicja funkcji wygenerowana z szablonu czasem nazywa się *instancjacją* (rzeczownik)
- instancjowanie szablonów jest częścią procesu kompilacji (odbywa się w dwóch krokach)
- wywołanie funkcji polega na wywołaniu po nazwie konkretnej instancjacji int i, j;
   auto m = min<int>(i, j);
- zmusza to kompilator do zinstancjonowania definicji szablonu const int& min<int>(const int &a, const int &b);
- w tym przypadku za "T" kompilator podstawia "int"

Szablony funkcji

 szablon może mieć dowolną liczbę parametrów szablonowych template<typename U, typename V>
 V foo(U u, V v, int a) { ... }

- wywołanie też będzie zawierać te parametry int x = foo<K1, K2>(i1, i2, 7);
- zamiast "typename" można używać "class"
  - o niezależnie czy to, co podajemy, jest klasą czy typem wbudowanym
  - o jest jedna sytuacja (przed C++17), gdzie tych słów nie można używać zamiennie

Szablony klas

- szablon klasy to nie typ danych tylko generalizacja typu
- przepis, którego kompilator może użyć żeby tworzyć podobne (niezależne) klasy

```
template<typename T>
class rational {
public:
    rational();
    rational(T n);
    rational(T n, T d);
    // ...
private:
    T num, den;
};
```

Szablony klas

Użycie szablonu

```
rational<int> r1{10, 2};
using rat_int = rational<int>;
rat_int r2{15};
```

Składowe funkcje szablonów klasy

```
template<typename T>
    class rational {
    public:
        // ...
                                                             definicja może być poza
                                                             deklaracją klasy
         rational(T n);
        // ...
    };
    template<typename T>
    rational<T>::rational(T n) { ... }
nazwa klasy
                        nazwa funkcji
```

Parametry szablonów

argumentem szablonu są nie tylko typy, ale i wyrażenia

```
template<size_t N> class IntArray { ... };
```

- parametr nie będący typem może być:
  - liczbą całkowitą
  - wyliczeniem
  - wskaźnikiem
  - wskaźnikiem do składowej klasy
  - o referencją
  - nullptr
  - liczbą rzeczywistą (C++20)
  - o obiektem klasy literału (C++20)

Dedukcja typów argumentów szablonów

Szablony funkcji

```
i = min(a, b);
```

- kompilator sprawdzi typy argumentów wywołania funkcji (ale nie zwracany typ)
- na tej podstawie "uzupełni" brakujące parametry szablonów

```
template <typename T> T min(T a, T b);
```

- min(10, 12); // wywoła min<int>(10, 12)
- min(10.1, 12.2); // wywoła min<double>(10.1, 12.2)
- min(10, 10.1); // błąd kompilacji -> różne typy
- min<int>(10, 10.1); // wywoła min<int>(10, 10.1)

Dwie fazy kompilacji szablonów

- kompilator zbiera dostępne deklaracje szablonów
  - o nie generuje kodu
  - o nie interesuje go, jakie są parametry szablonów
  - o sprawdza poprawność składni tej części ciała, która nie zależy od parametrów szablonu

- kompilator instancjonuje potrzebny mu szablon dla konkretnej kombinacji parametrów szablonowych
  - o sprawdza poprawność składni ciała szablonu, dla konkretnych parametrów szablonowych

Typy zależne (typename)

```
template<typename T>
T::size_type process(const T& arg) {
   T::size_type * iter (T::len);
}
```

- funkcja działa tylko dla typu T, który zawiera składowe size_type oraz len
- czym jest T::size_type?
- czym jest T::len?
- czym jest iter?
- czym jest *?

Typy zależne (typename)

```
template<typename T>
typename T::size_type process(const T& arg) {
   typename T::size_type * iter (T::len);
}
```

- w razie wątpliwości standard nie pozwala kompilatorowi założyć, że coś jest typem
- musimy mu to wskazać
- często kompilator wie, co mieliśmy na myśli i sugeruje rozwiązanie
- w nowszych standardach niektóre typename nie są już potrzebne

Specjalizacja szablonu

- podstawienie pewnej konkretnej kombinacji argumentów za parametry szablonu
- domniemana
  - o kiedy kompilator dopasowuje argumenty do szablonu
- jawna
  - kiedy programista wymusza konkretną implementację funkcji lub klasy dla danego zestawu argumentów szablonowych

Specjalizacje szablonu

```
auto x = min<const char *>("def", "abc");

const char * min(const char *a, const char *b) { return a < b ? a : b; }

funkcja porówna wskaźniki

template<>
const char * min(const char *a, const char *b) {
    return strcmp(a, b) < 0 ? a : b;
}</pre>
```

Specjalizacje szablonu

- częściowa
  - o część parametrów szablonowych jest zastępowana konkretnymi argumentami

- pełna
  - wszystkie parametry szablonowe są zastępowane konkretnymi argumentami

constexpr

Wyrażenia stałe (constexpr)

- określa, że <u>możliwe</u> jest obliczenie wartości funkcji lub zmiennej w czasie kompilacji
- pozwala na użycie ich w kontekście, gdzie podaje się stałe wartości, które muszą być znane podczas kompilacji
  - rozmiary tablic
  - wartości w switch-case
  - parametry szablonów
- implikuje, że funkcja zwraca zawsze tę samą wartość dla tych samych argumentów

Zmienne constexpr

- literał
  - o skalar, referencja lub tablica
  - trywialny destruktor
  - agregacja lub przynajmniej jeden konstruktor constexpr
- koniecznie inicjowana podczas deklaracji
- inicjalizacja wyłącznie przy pomocy wyrażeń stałych
  - włączając w to ewentualne konwersje
- używane najczęściej w ramach funkcji constexpr

```
constexpr int magic number = std::min(7, 8);
```

Funkcje constexpr

- niewirtualna
- zwracany typ jest literałem (lub void)
- wszystkie parametry są literałami
- musi istnieć przynajmniej jedna ścieżka wykonania, która może zostać obliczona podczas kompilacji
- automatycznie definiuje funkcję jako inline

C++11

- co jest dozwolone?
  - skasowanie funkcji (=delete)
  - static_assert, typedef i podobne, które nic nie "wykonują"
  - wyłącznie pojedyncze wyrażenie return
  - o wołanie funkcji i odczyt zmiennych constexpr

- co jest zabronione?
  - o wszystko co nie jest dozwolone :)
    - m.in. zmienne, pętle, switch


```
constexpr unsigned long factorial(unsigned n) {
   return n <= 1 ? 1 : n * factorial(n-1);
}
constexpr unsigned long f10 = factorial(10);</pre>
```


C + + 14

- co jest dozwolone?
  - wszystko co nie jest zabronione

- co jest zabronione?
  - o bloki asm
  - o goto
  - etykiety (wyłączając switch-case)
  - wyjątki
  - o dynamiczna alokacja pamięci
  - o definiowanie zmiennych nie będących literałami
  - o definiowanie zmiennych statycznych lub thread local
  - o definiowanie zmiennych bez ich inicjalizacji

Silnia constexpr - iteracyjnie


```
constexpr unsigned long factorial_i(unsigned n) {
   unsigned long result = 1;
   for (unsigned a = 1; a < n; ++a) result *= a;
   return result;
}
constexpr unsigned long f10 = factorial_i(10);</pre>
```

Konstruktory constexpr

- parametry muszą być obliczalne podczas kompilacji
- klasa nie może mieć wirtualnej klasy bazowej
- konstruktor nie używa wyjątków

C++14

- co jest dozwolone?
  - skasowanie (=delete)
  - domyślny (=default)
  - o static_assert, typedef i podobne
  - o wyrażenia dozwolone dla funkcji constexpr
  - o każda składowa musi zostać zainicjowana
  - wywoływane mogą być tylko konstruktory constexpr

Czy to jest prawidłowe?

```
constexpr int funkcja(int i) {
    return i;
}
```

Czy to jest prawidłowe?

```
constexpr int funkcja(int i) {
    if (i < 0) {
        std::cout << "Liczba jest ujemna" << std::endl; // !!!!
    }
    return i;
}</pre>
```


constexpr

Oznaczenie funkcji jako constexpr wcale nie oznacza, że ona wykona się w trakcie kompilacji!

Oznaczenie funkcji jako constexpr wcale nie oznacza, że może się ona wykonać w trakcie kompilacji dla dowolnego (prawidłowego) zestawu argumentów!

Zmienne szablonowe

• pozwalają na generyczne definicje zmiennych w zależności od podanych parametrów

```
template<typename T> constexpr T Pi = T(3.14159265L);
std::cout << "Integer value of Pi is: " << Pi <int> << std::endl;</pre>
```

Zmienne szablonowe - przykład


```
using stringvector = std::vector<std::string>;
template<size_t L> std::string MyName = std::string("John Smith").substr(0, L);
template<> std::string MyName<0> = "???";
template<> std::string MyName<2> = "JS";
template<> std::string MyName<4> = "J.S.";
template<> std::string MyName<5> = "J. S.";
template<> std::string MyName<6> = "JSmith";
template<> std::string MyName<7> = "John S.";
int main() {
  stringvector v = expand(std::make_index_sequence<10>());
 for (const std::string &elem : v) {
   std::cout << "My name is " << elem << "." << std::endl;
 return 0;
```

Silnia - na zmiennych


```
template<int V> const unsigned int factorial = V*factorial<V-1>;
template<> const unsigned int factorial<1> = 1;
template<> const unsigned int factorial<0> = 1;
```


Zmienne szablonowe

Zastosowanie

```
template<unsigned N>
unsigned long long factorial = N*factorial<N-1>;
template<>
unsigned long long factorial<1> = 1;
```


If constexpr


```
template<typename T> void print_type(T v) {
   if constexpr (std::is_pointer_v<T>) {
      std::cout << "Is a pointer" << std::endl;
   } else {
      std::cout << "Not a pointer" << std::endl;
   }
}</pre>
```

Metaprogramowanie

Metaprogramowanie to pisanie programów komputerowych...

- 1. Które piszą lub manipulują innymi programami (lub nimi samymi) jakby były ich danymi, lub
- 2. Które robią podczas kompilacji coś, co zwykle robi się podczas działania programu

Metaprogramowanie szablonowe w C++ wykorzystuje **instancjację szablonów** do wykonania kodu w trakcie kompilacji:

- Użycie nazwy szablonu w miejsce funkcji, typu lub zmiennej powoduje, że kompilator powoła oczekiwaną encję na podstawie tego szablonu
- Metaprogramowanie szablonowe wykorzystuje ten mechanizm w celu poprawy uniwersalności kodu i prędkości jego wykonania.

źr. Walter E. Brown

Intldentity

```
template<int N>
struct Identity {
  static constexpr int value = N;
};
```

Identity

```
template<typename T, T N>
struct Identity {
  static constexpr T value = N;
};
```

Suma

```
template<typename T, T v1, T v2>
struct Sum {
  static constexpr T value = Identity<T, v1+v2>::value;
};

template<typename T, T v1, T v2>
struct Sum : Identity<T, v1+v2>{};
```



```
template<int N> struct abs {
  static constexpr int value = N < 0 ? -N : N;
};</pre>
```

template<int N> constexpr int abs_v = abs<N>::value;

Metafunkcje vs constexpr

```
constexpr int abs(int N) { return N < 0 ? -N : N; }</pre>
```

Różnice:

- Szablony generują struktury, które mogą mieć wiele "składowych":
  - typy
  - stałe
  - deklaracje metod
  - o definicje metod constexpr

```
template<int N> struct factorial {
 static_assert(N>1);
 static constexpr int value = N * factorial<N-1>::value;
};
template<> struct factorial<1> {
 static constexpr int value = 1;
};
template<> struct factorial<0> {
static constexpr int value = 1;
};
int main() {
 std::cout << factorial<5>::value << std::endl;</pre>
 return 0;
```

- Metafunkcje mogą otrzymać typ jako swój argument, funkcje constexpr nie mają takiej możliwości.
- Metafunkcje mogą zwrócić typ, funkcje constexpr nie

Cechy typów

Interfejs do sprawdzania/odpytywania o właściwości typów działający podczas kompilacji

```
template<typename T, T v>
struct integral_constant { static constexpr T value = v; };

template<bool B>
using bool_constant = integral_constant<bool, B>;

using false_type = bool_constant<false>;
using true_type = bool_constant<true>;
```

is_void, is_reference

```
template<typename T> struct is_void : false_type {};
template<> struct is_void<void> : true_type {};

template<typename T> struct is_reference : false_type {};
template<typename U> struct is_reference<U&> : true_type {};
template<typename V> struct is_reference<V&> : true_type {};
template<typename V> struct is_reference<V&> : true_type {};
```


remove_const

```
template<typename T>
struct remove_const { using type = T; }

template<typename T>
struct remove_const<T const> { using type = T; }

template<typename T>
using remove_const_t = typename remove_const<T>::type;

static_assert(std::is_same_v<remove_const_t<const int>, int>);
```

Plan szkolenia

Podstawy

Przegląd mechanizmów wprowadzonych w nowych standardach C++

Algorytmy i iteratory

Programowanie uogólnione przy użyciu rozwiązań z biblioteki standardowej

Szablony, metaprogramowanie

Programowanie na szablonach, programowanie w czasie kompilacji

Pytania i podsumowanie

Wyjaśnienie nurtujących kwestii, odpowiedzi na pytania

Plan szkolenia

Podstawy

Przegląd mechanizmów wprowadzonych w nowych standardach C++

Algorytmy i iteratory

Programowanie uogólnione przy użyciu rozwiązań z biblioteki standardowej

Szablony, metaprogramowanie

Programowanie na szablonach, programowanie w czasie kompilacji

Pytania i podsumowanie

Wyjaśnienie nurtujących kwestii, odpowiedzi na pytania

Dziękuję za uwagę

Kontakt:

